

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/260/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113232042
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113232042.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Bratislava, Olejkárska 1, IČO: 00 492 736, zastúpeného advokátom: JUDr. Vladimír Kán, so sídlom Bratislava, Námestie M. Benku 9, proti odporcovi: R. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, Z., t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom pre konanie: R. V., tajomníčka Okresného súdu Trnava, v konaní o zaplatenie 50,70 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 6. marca 2014, č.k. 16C/12/2014-19, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania potvrdzuje.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 50,70 Eur istiny a trovy konania 16,50 Eur za súdny poplatok, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Druhým odsekom výroku zrušil platobný rozkaz vydaný 28.11.2013, č.k. 10Ro/277/2013-7. Rozhodnutie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania odôvodnil s použitím ust. § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že pokiaľ ide o uplatňované trovy právneho zastúpenia odvolávajúci sa na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 4 M Cdo 21/2009 dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý navrhovateľovi, ktorý inak mal v konaní úspech, v tomto konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku. Náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátom nepriznal, pretože sa nejednalo o náklady, ktoré by bolo možné považovať za účelne vynaložené. Aj keď nespochybnil právo navrhovateľa na zastúpenie advokátom a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Merítkom účelnosti uvedeným v § 142 ods. 1 O.s.p. je preto nevyhnutné pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti nákladov právneho zastúpenia nemožno resignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc. Náklady navrhovateľa spojené s advokátskym zastúpením považoval súd prvého stupňa za neúčelné po zistení, že sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov navrhovateľom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo dokladu o prepravnej kontrole, výška dlhu, ktorý predstavuje súčet cestovného a sankcie a začiatok omeškania. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti. Ide o typovo jednu z najjednoduchších vecí, kde súd nemá poňatok, žeby takáto žaloba bola niekedy zamietnutá. Navrhovateľ a právny zástupca sú si vyššie uvedených okolností vedomí, pretože aj keď súd vo veci nariadi pojednávanie, títo sa ho nikdy nezúčastnia, vychádzajú z toho, že súd s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou rozhodne na základe predložených písomných podkladov v prospech navrhovateľa. Ďalej uviedol, že k rovnakému záveru možno dospieť aj aplikáciou § 150 ods. 2

O.s.p., podľa ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Predmetné ustanovenie je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá ponecháva na súde zváženie, či trovy konania sú voči uplatnenej pohľadávke neprimerané a čo vôbec pod neprimeranosťou treba rozumieť. V ďalšom poukázal aj na argumentáciu týkajúcej sa náhrady trov konania, na nález Ústavného súdu ČR z 25. júla 2012, sp. zn. I. ÚS 988/2012.

Proti tomuto rozsudku, avšak výlučne iba v časti, ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania, podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že odporcovi uloží povinnosť zaplatiť navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 87,88 Eur (tri úkony á 16,60 Eur + DPH + 3 x režijný paušál á 9,37 Eur). Zároveň si uplatnil i náhradu trov odvolacieho konania 19,61 Eur (1/2 úkonu á 19,92 Eur vrátane DPH). Pochybenie súdu odvolateľ videl v tom, že pri rozhodovaní o trovách konania súd nesprávne aplikoval ust. § 150 ods. 2 O.s.p. Poukázal pritom na dôvodovú správu k novele O.s.p. účinnej od 15.10.2008, v zmysle ktorej je možné § 150 ods. 2 O.s.p. aplikovať v prípade, keď trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Za niekoľkonásobne vyššiu sumu je pritom potrebné chápať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako samotná istina, čo v danom prípade splnené nebolo. Vyslovil názor, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov v dôsledku čoho súd svojím postupom odňal účastníkom možnosť konať pred súdom. V prejednávanej veci navrhovateľ uplatnil účelne uplatnené trovy konania spočívajúce v súdnom poplatku za návrh a z minimálnej tarifnej odmeny advokáta za právne služby podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. Zaplatenie súdneho poplatku je pritom obligatórnou povinnosťou navrhovateľa a preto nie je možné znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Zdôraznil, že žiadne ustanovenie platných noriem neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom a to ani v drobných sporoch. Vyslovil tiež názor, že rozsah zníženia trov v danom prípade je odporujúci dobrým mravom a je nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby odporca neznášal trovy procesne plne úspešného navrhovateľa včítane trov právneho zastúpenia. Zdôraznil, že súd mal rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznať navrhovateľovi i náhradu trov konania všetkých účelne uplatnených trov konania. Pritom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 7Co/32/2009 a 7Co/64/2009.

Odporca odvolací návrh nepodal, k odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci aj v časti rozhodnutia o náhrade trov konania, keď vec i správne právne posúdil, pričom preskúmané rozhodnutie i náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vo veci samej odôvodnil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne, podrobné a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi a k veci dodáva len nasledovné:

Navrhovateľ sa podanou žalobou domáhal od odporcu zaplatenia 50,70 Eur istiny z titulu, že odporca sa pri preprave prostriedkami mestskej hromadnej dopravy navrhovateľa na výzvu revízora nevedel preukázať platným cestovným lístkom. Predmetný spor napĺňa všetky znaky „drobného sporu“ a návrh

je podaný podľa žaloby vyhotovenej predtlačou na jednej strane, do ktorej sú vpísané aktuálne údaje odporcu a jeho cestovania bez platného cestovného lístka.

Pokiaľ odvolateľ namieta podľa obsahu odvolania, že súd prvého stupňa vec nesprávne posúdil, keď rozhodol podľa § 150 O.s.p., pretože mal rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 O.s.p. odvolanie nie je dôvodné a tento odvolací dôvod nie je daný. Súd prvého stupňa totiž rozhodol o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. (tak ako odvolateľ žiada v odvolaní), ale so zameraním na posúdenie účelnosti vynaložených trov konania, pričom práve zastúpenie advokátom nepovažoval za náklady účelne vynaložené a ust. § 150 O.s.p. spomenul len podporne.

Aj podľa znesenia Najvyššieho súdu SR zo 16. apríla 2014, sp. zn. 2SŽi/6/2014, súdne konanie nemôže popierať svoje skutočné spoločenské poslanie a nemôže sa stať len nástrojom, slúžiacim na vytváranie ľahkého a neodôvodneného zisku na úkor protistrany, spočívajúceho v zaplatení nákladov za zastúpenie advokátom. Porušením práva na spravodlivý proces podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa jej článku 47, preto nie je také rozhodnutie súdu, ktorým súd neprizná účastníkovi náhradu nákladov na zastupovanie advokátom, lebo ich nevyhodnotí ako účelne vynaložené. Pritom pravidlo, podľa ktorého možno úspešnému účastníkovi priznať len náhradu účelne vynaložených nákladov, sa vzťahuje na akékoľvek náklady konania, teda aj na náklady spojené so zastupovaním advokátom (na odmenu za zastupovanie, paušálnu náhradu hotových výdavkov a náhradu za daň z pridanej hodnoty). Za účelne vynaložené náklady podľa § 142 ods. 1 O.s.p. možno považovať len také náklady, ktoré musel účastník nevyhnutne vynaložiť, aby mohol riadne hájiť svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na súde. Náklady spojené so zastúpením advokátom tomuto vymedzeniu spravidla zodpovedajú. Tomuto pravidlu však nemožno prisudzovať absolútnu, bezvýnimočnú povahu; môžu sa vyskytovať i situácie, za ktorých náklady spojené so zastúpením advokátom nemožno považovať za nevyhnutné pre riadne uplatňovanie alebo bránenie práva na súde. O taký prípad pôjde najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom. (pozri aj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. júla 2012, sp. zn. I. ÚS 988/12).

Pokiaľ odvolateľ žiada prisúdiť všetky účelne uplatnené trovy konania, takýto pojem zákon nepozná, pretože už v zmysle vyššie cit. § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal, teda nejde o účelne uplatnené trovy, ale trovy, ktoré sú účelne vynaložené.

S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania, s použitím ust. § 219 O.s.p., ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Keďže ale odporcovi podľa obsahu spisu v odvolacom konaní zrejme žiadne trovy nevznikli, ale najmä si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, nebola mu odvolacím súdom priznaná.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.